

МИНИСТЕРСТВО ИНФРАСТРУКТУРЫ УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ

ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ
И УПРАВЛЕНИЯ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ

ЭКУЖТ 2014

МАТЕРИАЛЫ IX МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

17 ноября – 14 декабря 2014 года, г. Киев
режим доступа: www.ekuzt.gov.ua

КИЕВ 2014

УДК 65:33:34:62
ББК 39
П 781

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 4 от 23 декабря 2014 года)

П 781 **Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2014:** Материалы IX Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2014. – 332 с.

ISBN 978-966-2197-71-6

Издание содержит материалы IX Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2014». В материалах изложены постановка задач и их решение в научно-практической деятельности в сфере реформирования, экономики, управления и права, преимущественно в секторе железнодорожного транспорта.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия

Бакаев Л.А. – д-р экон. наук, проф., академик Экономической академии наук Украины, заведующий кафедрой «Менеджмент организаций и логистика» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Богомолова Н.И. – д-р экон. наук, проф., заведующая кафедрой «Финансы транспорта» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Колесникова Н.М. – д-р экон. наук, проф., проректор по научно-педагогической работе Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, ректор Государственного экономико-технологического университета транспорта (**главный редактор**);

Мария Славова-Ночева – д-р экон. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующая кафедрой «Гуманитарные науки и иностранные языки», Высшая школа транспорта «Тодор Каблешков» (Болгария);

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой «Управление процессами перевозок» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Михальчик А.А. – канд. техн. наук, руководитель республиканского научного центра комплексных транспортных проблем Республики Беларусь, заведующий кафедрой «Общественные проблемы» Белорусского государственного университета транспорта (Республика Беларусь);

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, член-кор. Транспортной академии Украины, заведующая аспирантурой, ученый секретарь ученого совета Государственного экономико-технологического университета транспорта (ученый секретарь);

Родионов И.В. – член-кор. Транспортной академии Украины и Международной академии безопасности жизнедеятельности, начальник отдела повышения квалификации руководителей и специалистов Укрзалізнички Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Рябчук Т.С. – канд. экон. наук, начальник финансово-экономического департамента Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины;

Садловская И.П. – д-р экон. наук, доцент, заместитель директора департамента экономики и финансов Министерства инфраструктуры Украины, профессор кафедры «Менеджмент организаций и логистики» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., член-кор. Национальной академии наук Украины, академик Академии правовых наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М. Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Слипченко А.Л. – директор по финансам и инвестициям Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой «Автоматизация и компьютерно-интегрированные технологии транспорта» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор научного центра исследований экономических транспортных проблем Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Хосе Самино – координатор проекта Twinning «Предоставление институциональной поддержки Министерству инфраструктуры Украины по вопросам повышения эффективности работы и конкурентоспособности железнодорожного транспорта в Украине» (Королевство Испания);

Эйтулис Г.Д. – д-р экон. наук, профессор, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора).

ББК 39

Материалы печатаются на языке оригинала в редакции авторов.

Все торговые марки, названные или изображенные в данном издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-71-6

© Государственный экономико-технологический
университет транспорта, 2014

ЗМІСТ

Секція 1. Реформирование железнодорожного транспорта и корпоративное управление

<i>Васильєв О.Л.</i> Формування інвестиційної стратегії залізничного транспорту України.....	10
<i>Ведмідь І.С.</i> Стабільне функціонування вантажних перевезень як чинник ефективної роботи залізничної галузі	12
<i>Войцїх О.Ю.</i> Структурна реформа залізничного транспорту як процес трансформації системи управління залізничними підприємствами.....	15
<i>Гненний О.М., Тесленко Т.В.</i> Вдосконалення системи заходів щодо реформування залізничного транспорту в сучасних умовах	17
<i>Горбунов Н.И., Ноженко Е.С., Кравченко Е.А.</i> Патентная стратегия железнодорожной отрасли	18
<i>Горяинова Т.В., Михальченко А.А.</i> Корпоративное управление ресурсным обеспечением реформирования железнодорожной отрасли	20
<i>Гулай О.С.</i> Концептуальні підходи упорядкування надання пільг для окремих категорій громадян на залізничному транспорті.....	22
<i>Дейнека О.Г.</i> Сучасні проблеми управління та планування науково-технічної діяльності на залізничному транспорті	25
<i>Ейтутіс Г.Д., Кріщенко С.А., Фесовець О., Ейтутіс Д.Г.</i> Імплементація угоди про асоціацію між Україною та ЄС – стратегічний орієнтир проведення реформ на залізничному транспорті України	27
<i>Зубенко В.О.</i> Необхідність застосування економічної діагностики при стратегічному управлінні залізничним транспортом	28
<i>Кириленко О.М.</i> Специфіка урахування витрат при перевезенні вантажів на малодіяльних ділянках залізниць	30
<i>Копитко В.І.</i> Тенденції розвитку сучасної інфраструктури залізничного транспорту, враховуючи маркетинго-логістичний підхід	32
<i>Копитко О.В.</i> Напрями інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту	34
<i>Корніленко М.С., Бобиль В.В.</i> Реформування залізничного транспорту і корпоративне управління	36
<i>Котик В.В.</i> Методичні підходи та концептуальні засади щодо підвищення функціонування транспортної системи України.....	37
<i>Котик В.О.</i> Розробка цільової моделі ринку залізничних транспортних послуг	40
<i>Крюкова І.О.</i> Акціонування як наріжний камінь економіки залізничного транспорту України	43
<i>Кудрицька Н.В.</i> Зарубіжний досвід реформування залізничного транспорту	45
<i>Микитенко Я.П.</i> Оцінка рівня спеціалізації транспортних послуг	47
<i>Михайличенко К.М.</i> Розвиток залізничного транспорту України в умовах здійснення структурних реформ у галузі та забезпечення економічної безпеки держави	50
<i>Міщенко С.П.</i> Загрози економічної безпеки залізничного транспорту в умовах реформування галузі	52

Моцна І.В. Моделювання сучасних форм управління в процесі проведення структурних змін на залізничному транспорті	54
Назаренко І.Л., Сухорукова Т.Г. Впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління в діяльність ПАТ «Українська залізниця»	56
Никифорок О.І. Методологічні підходи до визначення продуктивності залізничного транспорту України в міжнародному вимірі	59
Новик А.О. Шляхи підвищення ефективності змішаних перевезень в умовах реформування залізничної галузі	62
Новікова А.М. Проблеми сталого розвитку залізничного транспорту	63
Обруч Г.В. Завдання корпоративної логістики в сфері залізничного транспорту ..	66
Паламарчук І.В., Найденова М.В. Зарубежный опыт реформирования железнодорожного транспорта	67
Позднякова Л.О. Приватизація, як механізм реалізації реформування у сучасних умовах	71
Позднякова Л.О. Концепція науково-технічного прогресу в міжнародному транспортному процесі	74
Потетюєва М.В. Основні напрями ринкової капіталізації акціонерних товариств	78
Родіонов І.В. Впровадження директив і регламентів ЄС та нова модель реформування залізничного транспорту України	80
Савенко В.Я., Кватадзе А.І. Проблеми та перспективи зовнішньої торгівлі України на світовому ринку транспортних послуг	82
Савицький О. Особливості розвитку залізничного транспорту у процесі євроінтеграції України	83
Стукало А.В. Глобалізація транспортного ринку і сталий розвиток економіки залізничного транспорту України	84
Творонюк В.І. Система факторів при прийнятті управлінських рішень розвитком транспортною галуззю	86
Федяй Н.О. Сучасний стан державного стратегічного управління розвитком залізничного транспорту	87
Швець П.А. Проблеми та пріоритети розвитку залізничного транспорту України	90
Широкова О.М. Особливості нівелювання опору змінам в процесі реформування	93

Секция 2. Экономика железнодорожного транспорта

Адамян Ю.П. Методичний підхід щодо оптимізації діяльності міських пасажирських перевезень	95
Бакалінський О.В. Нова концепція споживчої цінності залізничних пасажирських перевезень	97
Бараиш Ю.С., Чаркіна Т.Ю., Матусевич О.О., Кравченко Х.В. Визначення ефективності функціонування окремого приміського пасажирського поїзда..	99
Грановская Г.А. Совершенствование системы бюджетного управления ОАО «РЖД»	101
Гречко А.В. Теоретичні аспекти забезпечення економічної безпеки в галузі залізничного транспорту	103

Гудкова В.П. Маркетингова діяльність підприємств пасажирського транспорту	106
Дикань О.В. Підвищення конкурентоспроможності продукції на зовнішньоекономічному просторі.....	107
Карнов В.М. Порівняльний аналіз розбіжності продуктивності залізниць України	108
Карпунь О.В., Дубровська А.К. Оптимізація системи транспорту та дистрибуції в Україні	111
Колесникова Н.М. Теоретико-методичні основи організаційного розвитку підприємств залізничного транспорту	113
Коломійченко В.А. Вантажні перевезення як основа формування доходних надходжень залізниць України	114
Кондратюк М.В. Удосконалення управління інвестиційної діяльності підприємств залізничного транспорту України	115
Корінь М.В. Необхідність впровадження сервісної логістики на залізничному транспорті	116
Липатова О.В. Аналитическое обоснование применения и эффективности аутсорсинга	118
Ломинога І.В. Альтернативний механізм вирішення проблеми збитків від порушень безпеки на сортувальній гірці	121
Марченко О.І. Інноваційна активність підприємств в Україні	122
Марчук В.Є., Варивода К.К. Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів як основа їхнього самовдосконалення	125
Мельник Т.С. Врахування впливу факторів мікро- і макросередовища при прогнозуванні основних показників діяльності пасажирського сектору залізничного транспорту	127
Горяинова Т.В., Михальченко А.А., Ходоскина О.А. Новые аспекты экономической оценки транспортной деятельности железных дорог	130
Пена Т.В. Вузлові проблеми територіальної організації транспортного комплексу країни	132
Пилипенко О.В. Управління тривалістю та ризиками інвестиційних проєктів на залізничному транспорті України	135
Радзієвська С.О. економіка України в контексті глобальних тенденцій розвитку світу	137
Сначов М. П., Ломтева І. М., Рогожина І. О. Корпоративні облігації як джерело формування фінансових ресурсів залізничного публічного акціонерного товариства	141
Тимофєєва Т.О. Особливості економічної безпеки залізничного транспорту	144
Труханов Ю.П. Роль управління доходами, витратами та фінансовим результатом у підвищенні ефективності діяльності залізничного підприємства	146
Фищук І.М. Особливості операцій IPO у сфері залізничного транспорту на міжнародних фондових ринках	147
Христофор О.В. Застосування методу рейтингових оцінок для дослідження показників роботи залізниць України	149
Чорний В.В. Організаційний аспект забезпечення конкурентоспроможності залізниць на ринку транспортних послуг	152

Секция 3. Правовые основы развития и реформирования железнодорожного транспорта

<i>Александров О.В.</i> Деякі особливості договору щодо надання правових послуг	154
<i>Булгакова Ю.В.</i> Защита прав интеллектуальной собственности ПАО «УЗ» на рынках Европейского Союза	156
<i>Головка Г.В.</i> Особливості формування органів акціонерного товариства...	158
<i>Медведєв Є.П.</i> Проблемні аспекти правових особливостей функціонування транспортної системи	159
<i>Нечипоренко Н.С.</i> Правова природа договору перевезення вантажів залізничним транспортом в умовах реформування залізничної галузі	161

Секция 4. Корпоративные информационные системы управления на железнодорожном транспорте

<i>Асауленко І.О., Штомпель М.А.</i> Аналіз підходів до підвищення вірогідності передачі даних у інформаційній інфраструктурі залізничного транспорту	164
<i>Вертель В.В.</i> Формування інтегрованого інформаційного ланцюга у сфері обслуговування пасажирів залізницями	165
<i>Григорак М.Ю.</i> Електронний документообіг як спосіб інтеграції до світового транспортно-логістичного простору	167
<i>Григорак М.Ю., Семерягіна М.М., Кравчук Т.П.</i> Математичне моделювання процесів експрес-доставки товарів, проданих через інтернет	169
<i>Каменєв О.Ю.</i> Скорочення витрат на розроблення програмного забезпечення станційних мікропроцесорних систем керування	171
<i>Косолапов А.А.</i> Науковий підхід до створення інтелектуальних транспортних систем: теорія і практика	174
<i>Грисенко М., Крижановська Т.</i> Математична модель мережі транспортного елемента економіки	177
<i>Ніколайчук О.В., Скоробрещук С.Ю.</i> Дослідження та удосконалення алгоритмів обробки та аналізу зображень	179

Секция 5. Финансы железнодорожного транспорта

<i>Белінська М.Г.</i> Вплив валютного курсу на формування доходів залізниць від транзитних перевезень вантажів	181
<i>Гасєвська Л.М.</i> фінансове забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств	183
<i>Кравченко О.А.</i> Концептуальные основы формирования финансовой стратегии железнодорожного транспорта Украины.....	185
<i>Лук'янова О.М.</i> Фінансовий лізинг як найефективніша форма залучення інвестицій у залізничну галузь	188
<i>Пінчук С.С.</i> Щодо формування збалансованої системи показників оцінки ефективності функціонування залізниць	190
<i>Приймук С.М.</i> Фінансова система казенних залізниць (кінець XIX – початок XX ст.)	192
<i>Савіцька Г.П.</i> Оцінка рівня доходності вантажних залізничних перевезень з використанням таксономічного аналізу	193

Соколова Е.О. Застосування фінансового лізингу у фінансуванні оновлення необоротних активів в Україні	195
--	-----

Секция 6. Учет и аудит на железнодорожном транспорте

Корніленко М.С., Бобиль В.В. Удосконалення обліку депозитних операцій на основі ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»	198
Шатров С.Л. Формирование резервов по сомнительным долгам в системе железнодорожного транспорта	200

Секция 7. Организация и управление на железнодорожном транспорте

Брайковська А.М. Бенчмаркінг як передумова забезпечення конкурентоспроможності операторських компаній	203
Варадинова Ю. Конкурентные позиции портов балканского региона при импорте и экспорте для Болгарии	205
Власюк Т.А. Особенности применения swot-анализа для позиционирования возможностей железнодорожного транспорта при обслуживании пригородных пассажиров.....	208
Габа В.В., Грушевська Т.М., Костюшко В.П. Дослідження закономірностей пасажиропотоків на основі натурних спостережень	209
Габа В.В., Миронюк І.В. Транспортно-експедиторське обслуговування в системі розподілу товарів	211
Габа В.В., Родкевич О.Г. Математичні моделі транспортних подій і ризиків у процесах залізничних перевезень небезпечних вантажів	213
Герасименко П.В. Прогнозирование на основе регрессионных моделей производственно-экономической деятельности дистанции пути железной дороги	215
Глазкова А.С. Система транспортно-технологічної схеми	218
Грищенко С.Г. Направления и принципы модернизации тягового подвижного состава железных дорог Украины	220
Двуліт З.П. Впровадження системи екологічного керування для вирішення завдань охорони довкілля підприємствами залізничного транспорту	224
Дорошенко О.Ю. Дослід використання сучасних добавок у транспортному будівництві	226
Егоров О.И. Вероятностный подход идентификации поезда с использованием ТГНЛ и контрольного участка	228
Елагин Ю.В. Проблемы и подходы обновления пассажирского подвижного состава	230
Савенко В.Я., Жигайло О.В. Економічна оцінка фінансового забезпечення реформування системи державного управління мережею автомобільних доріг	232
Іванов В.Б., Косенко В.І., Приданніков Ю.О., Конопля О.В. Про досвід експлуатації в Україні силових модулів VOITH POWER PACK	232
Ільченко С.В. Визначення основних проблем функціонування транспортного комплексу України	233
Каличева Н.Є. Вплив міжнародних транспортних коридорів на функціонування вітчизняного транспортного сектору	236

Кириченко Г.І., Бердніченко Ю.А., Стрелко О.Г. Електронне оформлення вантажних перевезень на Україні.....	238
Кияшко В.Т. Доцільність і необхідність облаштування залізничних переїздів новими додатковими механізмами	241
Ковальов В.В. Розвиток корпоративної інформаційно-обчислювальної мережі передачі даних Південно-Західної залізниці	242
Козаченко Д.Н., Березовий Н.И., Вернигора Р.В. Проблемы допуска собственных локомотивов на магистральную железнодорожную инфраструктуру	243
Козодой Д.С., Сколота А.С. Експертне опитування, як засіб вдосконалення СУОП на залізничному транспорті	246
Кульбовський І.І. Моделі і механізми оперативного управління проектами в транспортному будівництві	248
Ланін П.В. Аналіз катастроф на залізничному транспорті в світі та Україні ..	248
Ломотько Д.В. Методологічний підхід до наукових досліджень в області удосконалення транспортних систем залізниць	251
Лучникова Т.П. Оцінка розвитку транзитних вантажних перевезень України в умовах економічної кризи	252
Малишко С.В., МIRONENKO В.К. Огляд зарубіжного досвіду комбінованих перевезень	254
Манівчук В.В. Планування, організація і управління обсягами надходження вантажних контейнерів, у залізнично-морському сполученні в умовах нестійкої економічної ситуації	255
Мірошніченко В.М., Недзельський Є.В. Інформаційна технологія імітаційного моделювання систем залізничного транспорту в середовищі ANYLOGIC	258
Олешко Т.І. Аналіз функціонування основних аеропортів України.....	261
Панченко С.В., Дейнека А.Г. Логистика в менеджменте перевозок на железнодорожном транспорте	263
Размов Тодор. Моделирование уровня инфраструктурных сборов при инвестициях в новый подвижной состав для перевозки контейнеров ..	266
Родіонов О.О. Аспекти впровадження нової техніки в локомотивному господарстві	269
Сіваконева Г.О. Пропозиції щодо організації пасажирських перевезень у безпересадковому сполученні	271
Сінгаєвська М.П. Розробка економіко-математичної моделі оптимізації реалізації планово-запобіжних ремонтно-колійних робіт	273
Славінська О.С., Авраменко Ю.В., Жигайло О.В., Савенко С.С. Оцінка витрат на екологічні заходи на автомобільних дорогах загального користування	275
Славінська О.С., Савенко С.С. Дослідження впливу процесів вологонакопичення на експлуатаційний стан автомобільної дороги	276
Таїрова Т.М., Биковський А.І. Шляхи підвищення комфортності залізничного транспорту	277
Талавіра Г.М. Вплив підшпальних порожнин на роботу колії в зонах примикання до залізничних мостів	279
Чернюк Л.Г. Транскордонне співробітництво в системі просторової організації економічної діяльності	280

Юденко Є.В. Процесно-орієнтована модель взаємодії підприємств в ланцюгах експрес-доставки вантажів	282
Якименко Н.В. Розвиток міжнародних транспортних коридорів в сучасних умовах	284

Секція 8. Менеджмент на залізничному транспорті

Бакаєв Л. О., Карась О.О. Управління ризиками на залізничному транспорті	287
Костюченко Л.В., Білан В.О. Підвищення ефективності управління експлуатаційним вагонним депо	289
Боровик Ю.Т. Механізм управління конкурентоспроможністю будівельних підприємств залізничного транспорту	291
Глушенко Т.М. Основні положення логістичного підходу в технології пасажирських залізничних перевезень	293
Гриценко Н.В. Атмосфера співпраці керівника і підлеглого.....	296
Грисюк Ю.С., Лабута А.В. Реалізація проектів реструктуризації підприємств транспорту як шлях підвищення якості обслуговування та безпеки пасажирів	298
Калініченко А.В. «Управління за цілями» як інноваційна модель мотивації персоналу	299
Компанієць В.В. Концептуальний підхід до оцінювання якості управління соціально-економічної системи залізничного транспорту	301
Костюченко Л.В. Концепція логістичного менеджменту в управлінні інтегрованою логістичною системою.....	303
Куделя В.І. Мотивація праці на підприємствах залізничного транспорту ..	306
Кузьменко А.В. Основні принципи маркетинг-логістичного підходу на залізничному транспорті	309
Кучерук Г.Ю. Управління інтелектуальною власністю на залізничному транспорті	310
Маковоз О.В. Значення бізнес-планування в розвитку підприємства	312
Марценюк Л.В. Щодо розвитку в'їзного туризму в Україні.....	313
Пічкур Т.В. Екологічний контроль і облік на транспорті	315
Плугина Ю.А. Современные методы профессионального развития руководителей высшего звена управления предприятиями железнодорожного транспорта.....	317
Полтавська О.С. Проблеми та пріоритети інноваційного розвитку залізничного транспорту України	319
Костюченко Л.В., Сутормін І.В. Оцінка діяльності Київського заводу галузевої служби будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд	320
Сухорукова Т.Г., Шраменко О.В. Характеристика класифікаційних ознак транспортної логістики	322
Топоркова О.А., Желудович О.А. Логістичний підхід до управління матеріальними запасами.....	325
Чеховська М.М. Безпекові аспекти розвитку підприємств залізничного транспорту України.....	327
Ярош О.М. Працевлаштування та зайнятість молоді на підприємствах залізничного транспорту: сучасні тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення....	328

теріальної і нематеріальної форми, що потребує своєчасної доставки від місця його зародження до пункту споживання замовлених товарів, матеріалів, інформації, фінансів, кадрів, технології, робіт, операцій, ідей, інновацій, необхідних суспільству і конкретним споживачам.

Суб'єктами управлінської діяльності в глобальній логістиці є адміністративні органи об'єктів логістичного менеджменту, які керуються рекомендаціями міжнародних логістичних організацій про партнерську взаємодію господарюючих суб'єктів глобального логістичного потоку та умовами партнерських контрактів. Призначенням (кінцевою метою) логістичного менеджменту є управління сукупністю об'єднаних в логістичну систему ресурсів, що дозволяє мінімізувати витрати обігу шляхом надання необхідних логістичних послуг і оптимізації (раціоналізації) відповідних матеріальних, інформаційних, сервісних та інших потоків у глобальному логістичному ланцюжку поставок.

УДК 331.101.3:656.2

Куделя В.І., к.е.н., доцент, доцент кафедри «Економіка, бізнес і управління персоналом на транспорті», Український державний університет залізничного транспорту

МОТИВАЦІЯ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Мотивація персоналу є основним засобом забезпечення оптимального використання ресурсів, мобілізації наявного кадрового потенціалу підприємства. В тезах розглянуто поняття мотивації, визначені провідні мотиви працівників і причини їхньої слабкої мотивації, а також виділені заходи щодо поліпшення системи мотивації праці на залізничному транспорті.

Успішна діяльність підприємства великою мірою забезпечується професійною роботою його співробітників. Саме персонал формує конкурентні переваги підприємства, сприяє підвищенню його статусу і поліпшенню ринкових позицій, забезпеченню ефективної і прибуткової діяльності на довгострокову перспективу. Для залізничного транспорту це особливо актуально, оскільки в галузі стрімко розвивається конкуренція, приватний капітал завойовує нові ринкові ніші. У цих умовах грамотна політика управління людськими ресурсами – ключ до довгострокової ефективності і стабільності Укрзалізниці.

Мотивація лежить в основі управління людиною. Саме тому проблеми мотивування персоналу найскладніші в сучасному менеджменті. Вплив мотивації на поведінку людини залежить від багатьох чинників, вона дуже індивідуальна і не може змінюватися під впливом навіть випадкової ситуації. Існуючі теорії мотивації походять від визнання різних типів працівників і передбачають різні стимули до праці: примус, самоствердження, матеріальне і моральне заохочення.

Мотивація – це комплекс заходів, що підвищують особисту зацікавленість співробітника в якості виконуваних ним обов’язків. Вона є динамічною системою взаємодіючих між собою внутрішніх і зовнішніх чинників, що спрямовують поведінку людини на досягнення мети. Під внутрішніми чинниками в даному випадку мають на увазі потреби, бажання, прагнення, очікування, сприйняття, ціннісні установки й інші психологічні компоненти особи, під зовнішніми – примус працівника силою або надання йому певних благ. Мотивація – це процес спонукання себе й інших до діяльності, яка спрямована на досягнення особистих і організаційних цілей.

Існують два підходи до вивчення теорій мотивації – змістовний і процесуальний.

Перший підхід ґрунтується на дослідженні змістовної сторони мотивації. Такі теорії базуються на вивченні потреб людини, які й є основними мотивами їхньої поведінки, а отже, і діяльності. До прибічників такого підходу належать американські психологи: Абрам Маслоу, Фредерік Герцберга і Девід Мак Клеlland.

Другий підхід до мотивації базується на процесуальних теоріях. Тут йде мова про розподіл зусиль працівників і вибір певного виду поведінки для досягнення конкретних цілей. До таких теорій належить теорія очікувань, або модель мотивації по В. Вруму, теорія справедливості і теорія або модель Портера-Лоулера.

Особливістю вищезазначених підходів є те, що вони намагаються розглянути мотиваційний процес з середини, не враховуючи той факт, що сама мотивація, є досить складною і відносно самостійною системою людських відносин.

Мотивом діяльності людини є задоволення своїх потреб, які мають складну ієрархічну структуру, різну у різних індивідуумів. Кожна людина направляє свої зусилля на досягнення тих цілей, які дозволяють задовольнити її потреби. Тому найбільш ефективна мотивація досягається тоді, коли працівники чекають, що якнайкраще виконуючи свої обов’язки і сприяючи досягненню цілей організації, вони отримають достатню винагороду (матеріальну і моральну), що дозволить задовольнити їхні власні потреби. Іншими словами, для ефективної мотивації потрібний збіг цілей працівників і організації. Велике значення для мотивації має усвідомлення працівником справедливості отримуваної винагороди в порівнянні з витраченими зусиллями і принесеною організації користі, з одного боку, і зусиллями, принесеною користю і винагородою своїх колег – з іншого боку.

Отже, оптимізація системи мотивації праці персоналу може дати:

- підвищення результативності роботи працівників;
- оперативне досягнення цілей компанії;
- взаємозв’язок результативності роботи працівників з оплатою і нематеріальним стимулюванням – тобто взаємозв’язок зусиль з результатом;
- прозорість системи винагороди;
- зниження плинності персоналу і подолання кадрового дефіциту;
- активізацію мотивації на досягнення значущих для компанії результатів і стратегічних цілей;
- збалансований бюджет для матеріального і нематеріального стимулювання;
- поліпшення психологічного клімату в колективі;
- підвищення лояльності співробітників;
- поліпшення командної роботи.

Існуюча система мотивації на підприємствах залізничного транспорту нині не забезпечує стимулів підвищення ефективності праці, методи мотивації є застарілими, а керівництво необґрунтовано вважає, що сам факт наявності роботи у людини є мотивацією, і не приділяє необхідної уваги цій проблемі. Не сприяють підвищен-

ню мотивації й такі негативні фактори на залізничному транспорті, як відтік кваліфікованих працівників, підбір і розстановка кадрів не за об'єктивними, а за суб'єктивними критеріями (фаворитизм), в основному формальне проведення атестації персоналу, низький рівень корпоративної культури, атмосфера далека від творчої, ініціатива не заохочується, нерівномірне навантаження працівників, в основному перевантаження поточними завданнями тих, хто міг би при наявності часу виконувати творчі, стратегічні завдання.

До провідних мотивів належать: задоволеність працею, здобуття життєвих благ, зацікавленість в результатах праці, в справедливій і достатній винагороді за працю. Мотивація заснована на поєднанні принципів потреб і зацікавленості в результатах праці. Також на сучасному етапі зросло значення такого чинника, як забезпечення постійної зайнятості.

Таким чином, суть мотивації праці полягає у впливі стимулів праці на інтереси працівника. Головний особистий інтерес працівника – прагнення отримати дохід від роботи. Тому оплата праці лежить в основі всіх систем мотивації працівника до продуктивної праці.

Матеріальна винагорода – досить тонка система стимулювання і для того, щоб вона виконувала свою мотивуючу функцію, вона має бути гнучкою, чітко диференційованою і справедливою, відображати в собі кінцевий результат і бути зрозумілою співробітникам.

В останні роки зростає вплив інших факторів на робочу силу, зокрема пов'язаних із соціальними послугами підприємства. Одним з найважливіших завдань реформування та розвитку підприємств залізничного транспорту є проведення ефективної соціальної політики, основними складовими мотиваційного комплексу якої мають бути підвищення мотивації праці шляхом збільшення заробітної плати, впровадження механізму, що забезпечує отримання працівниками винагороди залежно від результатів їхньої праці, запровадження системи преміювання у межах трудових колективів; формування нових принципів соціального інвестування, спрямованих на підвищення ефективності роботи і соціальної відповідальності за рахунок посилення значення корпоративної культури та етики; забезпечення відповідності заробітної плати кваліфікації працівників, їх внеску в підвищення прибутковості підприємства; розвиток систем соціальних гарантій працівникам і пенсіонерам галузі залізничного транспорту; удосконалення системи підвищення кваліфікації кадрів, розробка і реалізація програми, спрямованої на профорієнтацію, підготовку і залучення у галузь молодих фахівців, підвищення якості підготовки фахівців галузі.

Отже, до основних заходів щодо поліпшення системи мотивації праці на підприємствах залізничного транспорту належать:

підвищення галузевої мінімальної заробітної плати; створення механізму, що забезпечує отримання винагороди співробітниками залежно від реальних результатів їхньої праці; посилення мотивації праці персоналу в підвищенні ефективності виробництва за рахунок збільшення частки заощаджених ресурсів, що залишаються у розпорядженні керівників виробництва; вдосконалення системи атестації керівників і фахівців галузі, підвищення об'єктивності і точності результатів атестації; уточнення показників оцінки діяльності галузевих робочих місць, підрозділів і підприємств для прозорого відображення завдань, що стоять перед ними, і функцій, що реалізуються; формування ради з соціального захисту на залізничному транс-

порті для координації соціальної політики і, зокрема, усіх елементів системи мотивації праці (оплата праці, надання соціальних пільг тощо).

Система мотивації персоналу може бути заснована на найрізноманітніших методах, вибір яких залежить від опрацьованості системи стимулювання на підприємстві, загальної системи управління та особливостей діяльності самого підприємства. Саме раціональне використання людської сили може привести до ефективної роботи підприємства.

УДК 658.7:656.2+339.138

Кузьменко А.В., аспірант УкрДАЗТ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МАРКЕТИНГ-ЛОГІСТИЧНОГО ПІДХОДУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Розглядаються принципи маркетинг-логістичного підходу щодо управління вантажними та пасажирськими перевезеннями залізничним транспортом, що передбачає створення єдиної маркетинг-логістичної структури, яка повинна поєднувати ринковий механізм із державним регулюванням.

Залізничний транспорт України є природною монополією, що обумовлює необхідність державного регулювання його діяльності. Управління діяльністю залізничного транспорту здійснюється за функціонально-територіальним принципом. Відповідно до територіального принципу управління залізничною галуззю здійснює Державна адміністрація залізничного транспорту – «Укрзалізниця», до складу якої входять 6 залізниць.

Важливим напрямом у розвитку «Укрзалізниці» є впровадження нових форм управління та створення нової, сукупної маркетинг-логістичної структури, орієнтованої на дослідження та максимальне задоволення попиту споживачів транспортних послуг.

Маркетинг-логістичний підхід у формуванні нових форм управління пов'язаний із розвитком інфраструктури залізничного транспорту, регіональних інформаційних логістичних центрів, розгалуженої мережі вокзалів, що вимагає побутових цілісних маркетинг-логістичних систем управління пасажирськими та вантажними перевезеннями, адже як логістика, так і маркетинг охоплюють планування, управління і контроль проходження потоків від місця їхнього зародження до місця споживання з мінімальними витратами.

В основу маркетинг-логістичного підходу пропонується покласти такі принципи:

1. Ієрархічність – побудова єдиної маркетинг-логістичної системи управління відповідно до специфіки галузі із збереженням функціонально-територіального принципу та підпорядкування лінійних підприємств.

Научно-практическое издание

**ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И УПРАВЛЕНИЯ
НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ**

Материалы IX Международной
научно-практической конференции

ЭКУЖТ 2014

Начальник отдела *О. В. Емец*
Редактор *Н. В. Щербак*
Компьютерная верстка *В. А. Поличева*

Подписано к печати 25.12.2014. Формат 60х84/8.
Бумага – офсетная. Гарн. Таймс. Печать – на ризографе.
Усл.печ.л. 77,19. Уч.-изд.л. 23,93.
Тираж 250 экз. Зак. № 239/14.

Напечатано в Редакционно-издательском центре ГЭТУТ
Свидетельство о государственной регистрации
Серия ДК № 3079 от 27.12.2007.
03049, г. Киев-49, ул. Лукашевича, 19